

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag 28 September.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 24sten September.

Volgens berichten uit Borodino, was Z. K. H. Prins *Alexander* van Nederlanden den 3den en Prins *Albert* van Pruisen den 4den aldaar aangekomen. Den 7den dezer, den dag waarop de inwijding van het gedenkteken voor de in den slag bij Borodino gesneevelden ingewijd werd, de Keizer van Rusland de navolgende dagorde aan het leger gevaardigd:

Mijne kinderen! Vóór u staat het gedenkteken dat van de dapperste daden uwer kameraden getuigt. Hier op deze plaats waan voor 27 jaren een hoogmoedige vijand, het Russische leger te overwinnen, hetwelk voor Geloof, Czar en Vaderland streed. God heeft den verwalene van de Moskwa tot aan den Niemen werd gebeente der in het laad gedrongen vermetelen verstrooid — en trokken in Parijs binnen! Thans is het oogenblik daar, om aan de roem dier groote daad een gedenkteken te wijden. Zoo moge de gedachtenis van den voor ons onsterfelijken Keizer *Alexander I*, eeuwig duren; door zijnen vasten wil werd Rusland gered. Vergeet niet onze kameraden, die den heldendood stierven, en moge hunne verheven daad aan ons en het laatste nageslacht ten voorbeeld strekken. En, wat u betreft, gij zult steeds de hoop en sliep van uwer Keizer en van Rusland, onzer aller moeder.

In het leger bij Bitrodino, 26 Aug. (7 Sept.) 1839
„NIKOLAAS.“
Bij eene ukase van denzelfden dag heeft de Keizer bevolen, dat ter gedachtenis aan den roemrijken slag bij Borodino, alle generaals, officieren en militairen van mindere rangen, die aan genoemde veldslag hebben deelgenomen en zich nog in dienst bevinden, een jaarlíjksche toelage tot hunne tegenwoordige bezoldiging nog de rang verhoogde toelage van twee maanden loon zal worden toegekend.

ENGELAND.

LONDEN den 23sten September.

De *Times* deelt de volgende berichten mede:
Te Liverpool heeft men tijdingen uit Buenos-Ayres van den 7den en uit Montevideo van den 12den. Het schijnt dat *Cullen* oud Gouverneur der Provincie Santa-Fé, die tegen *Rosas* in opstand gekomen was en in eene ontmoeting met de troepen van Buenos-Ayres, eene schuilplaats bij *Ibarra*, Gouverneur van Sant-Yago de l'Estero, vroeger door hem zelfs ontvangen en beveiligd toen hij van de Paz gevlugt was, gezocht had. *Ibarra* voor vrees van *Rosas* of welligt aan dit hoofd verkocht, heeft *Cullen* met ijzers doen vastmaken, die hij als gevangen naar *Rosas* gezonden heeft. Op het bericht dezer tijding hebben de engelsche residenten zich het van den gevangenen aangetrokken, welken zij hebben willen verlossen. Bij eene memorie met talrijke handteekeningen bekleed, verzocht dat de Heer *Mandeville*, ambassadeur van Engeland, medelijdelijk met dit oogmerk bij het gouvernement tusschen beide partijen. De bedoeggronden waarom deze interventie besloten was, luidde hierin, dat men getuigde dat *Cullen*, de zoon van dien naam, eertijds Consul te Teneriffe was. *Rosas* den stap der engelsche residenten vernemende, werd grammoedig, en vroeg wat *Cullen*, die niet een woord engelsch verstond, een engelsch woord kon zijn.

Om kort te gaan zoud hij zijn Adjutant naar Arrozo del Medio, bevelen over te brengen krachtens welke *Cullen* den 23sten van den maand, alvorens de memorie in gereedheid kon zijn om den *Rosas* aangeboden te worden, werd gefusilléerd.

Buenos Ayres was ten prooi der verwoesting gesteld. Moorden waren onderscheidene wiken door gewapende bandieten, onder voorzand van ademenveringen tegen *Rosas*, gepleegd. *Maza*, eerste Regter van President van het congres is koelbloedig door vier jonge lieden die de zaal van het congres zijn binnen gedrongen, na dat zij de deuren wisten te omliepen hadden opgelegd vermoord. Zij hebben dien eerbidwaardigen grijsaard in zijn kabinet vermoord. De jonge *Maza*, zijn zoon, die eerst gehuwd was, is op dezelfde wijze vermoord geworden.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS

Een groot aantal andere slagtoffers zijn tevens omgekomen. Daar het gezag geene andere middelen te baat had genomen, om de waarheid te kennen en de moordenaars straffeloos gebleven waren, besloot men dat *Rosas* zelf de aanstoker dezer misdaden was. Eene poging tot miterij heeft tegen hem te Paisanda plaats gehad, doch dezelve is mislukt.

FRANKRIJK.

P A R I S, den 24sten September.

De *Courrier de la Sarthe* en het *Estre* deelt ten aanzien van de graanoelust te Mans het volgende mede:
De markt van gisteren is bedaarder geweest dan men wel had kunnen verwachten. De regen des voormiddags, de verhaazende militaire magt en de vereeniging der nationale garde, hebben de granen tegen schuldige aanslagen beschermd. In weerwil van het getal landlieden, die uit de naburige dorpen aangekomen waren, hebben er weinig koopende plaats gehad, de prijs der vorige aankopen, is staande gebleven.

Van zes ure 's morgens tot 's namiddags één uur heeft de nationale garde op de korenmarkt het piket gehad. Al de hoofdstraten waren met talrijke detachementen infanterie bezet.

In den dag van gisteren zijn kurassiers en heden morgen artillerie aangekomen. Heden morgen is de Circulatie der granen hersteld; vele ladingen zijn gedaan en hebben de stad verlaten, vergezeld van detachementen kavallerie en infanterie, kanonnen waren op de graanmarkt geplaatst.

Het vertrek is zonder eenig oproer geschied; men hoop, dat de verzondene karren tot derzelver bestemming zullen komen, zonder dat het noodig zal zijn de gewapende magt te moeten gebruiken.

Het overige gedeelte van het departement de la Sarthe is volkomen stil.

Onderscheidene dagbladen hebben eene ophanden zijnde promotie tot pairs van Frankrijk aangekondigd, waarbij de heeren *Mechin* en *Persil* zouden begrepen zijn; inderdaad twee maanden geleden is er sprake geweest een zeker getal afgevaardigden tot het pairschap te verheffen, met het dubbel oogmerk om den geest van de kamer der pairs te wijzigen en de meerderheid van de kamer der afgevaardigden minder onzeker te maken. Dit ontwerp was uitgesteld tot dat de opening der zitting zou genaderd zijn, doch het zou niet te verwonderen wezen, dat hetzelfde op nieuw op het tapijt werd gebragt.

De gesteldheid der provincien in het oosten veroorzaakt aan de ottomaanische Porte eene levendige ongerustheid. Volgens de *Gazette van Carlsruhe*, is Kurdistan op nieuw in opstand en een groot gedeelte der troepen van Malatia en die van Trebisondo heeft zich bij de opstandelingen gevoegd.

Vele grieksche dagbladen melden bovendien dat onderscheidene opstanden ten voordeele van *Mehemed-Ali* in Albanie hebben plaats gehad en dat de troepen, die de christenen chimarioten hadden aangevalten door deze waren terug geslagen. Het schijnt dat het turksche gouvernement niet te zeer op de getrouwheid van zekere gouverneurs kan rekenen.

Men leest in het engelsch dagblad *West Brighton* het volgende. Eenige dagen geleden zijn in de nabijheid van Bridge Cottage eenige populierboomen drie à vier jaren oud omvergehakt; daar de werklíeden den stam dwars doorhaken, om er brandhout van te maken, werden zij niet weinig verbaasd in een derzelve een volmaakt bloed rood kruis te vinden; wat nu ook de oorzaak van dit verschijnsel zijn moge, wordt het belang aanzienlijk door deze omstandigheden vermeerderd, dat de grond, waarop deze populierboomen geplant waren, eertijds een gedeelte van een klooster van Dominikaaner monniken heeft uitgemaakt.

BELGIE.

B R U S S E L, den 25sten September.

Uit Trier wordt van den 18den September gemeld. Het nieuw kabinetsoveel, waarbij al de prussische onderdanen tot den volken tijd van drie militaire dienstjaren verplicht worden, die in vreemde Jesuiteninstellingen hunne studien hebben gedaan,

is bijzonderlijk tegen het duitsch kollegie (*Couegium Germanicum*) te Rome gericht. Eenigen tijd geleden hadden drie jonge lieden, welke aan dat kollegie gestudeerd hadden verzocht om alhier de kerkelijke functien uitte oefenen, doch na den Opper-President geraadpleegd te hebben heeft de administrateur van het bissdom hun antwoord dat zij het bissdom niet konden verlaten.

— Men meldt van den 11den dezer:

Zie hier hoedanig de vrijtating van den Kapellaan *Michelis* heeft plaats gehad. Toen de koninklijke prins zich onlangs te Munster bevond, heeft de broeder van den heer *Michelis* een verzoekschrift ten zijnen voordeele gaan in dienen.

De Vorst beloofde voor hem tusschen beide te zullen komen en vervolgens werd de kapellaan inderdaad losgelaten.

Deze edele handelwijze van Z. K. H. verzekert hem de erkentelijkheid der Catholijken.

— Het getal vreemdelingen, hetwelk van den 1sten Junij tot den 20sten September 1839 Ostende bezocht heeft, beloopt nagenoeg vijf en dertig duizend en onder dit getal hebben twee duizend twee honderd aldaar hun verblijf gehouden, om voor het geheel of voor een gedeelte het badsaisoon door te brengen.

NEDERLANDEN.

SHERTOGENBOSCH, den 27den September.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, maakt bij deze aan het publiek bekend dat den 27sten dezer de communicatie buiten de *Hinthamerpoort* der Stad *s-Hertogenbosch*, weder geheel zal opengesteld zijn, en het gebruik van den noodweg op dien datum ophoudt.

's Bosch, den 26sten September 1839.

De Staatsraad, Gouverneur voornemd,

Boon van den Bogaerde.

— Morgen wordt alhier het reserve bataillon der 13de afdeling uit Middelburg en Vlissingen verwacht om naar Arnhem te vertrekken, ten einde aldaar garnisoen te houden.

— Z. K. H. de Prins van Oranje heeft dezer dagen, het Hoogst denzelve aangeboden honoraire lidmaatschap van het oude gilde des edelen *St. Joris* binnen Breda gevestigd, met welgevallen aangenomen.

— Den 24sten heeft de dienst van den ijzeren spoorweg naar Haarlem eenen aanvang genomen; dezelve heeft aanvankelijk volkomen aan de verwachting, die men er van opgevat had, beantwoord. Al thans telken reize waren een tiental rijtuigen, waarin een zeer groot getal passagiers, aan de locomotieve verbonden, en werd de weg in zeer korten tijd afgelegd.

St. — 24 Sept. 1839.

Ik heveel bij deze aan de aandacht van het letterminnend publiek, meer bepaaldelijk aan die van mijne geachte ambtgenooten het werkje, hetwelk in den aanvang van dit jaar, het licht zag bij de *H. H. E. Lion* en Zonen te 's Bosch onder den navolgenden titel: *Verzameling van voorbeelden voor akten van den burgerlijken stand, de meest verschillende gevallen denkbeeldig voorstellende, ten dienste van Heeren ambtenaren van den burgerlijken stand, voorafgegaan van eenige bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en opmerkingen, alle den burgerlijken stand betrekkelijk door H. A. A. Boons, Kommissaris voor den burgerlijken stand, bij het bestuur der Stad 's Hertogenbosch.*

De schrijver door zijne betrekking, in de gelegenheid gesteld, om de wetten, op het stuk van den burgerlijken stand, niet alleen theoretisch maar ook praktisch, grondig te kennen, kwam, bij het op handen zijn van de invoering onzer nationale wetgeving, op het gedacht van den derden titel *B. W.* met den tweeden van het Wetboek, *Napoleon* te vergelijken, ten einde langs dezen weg de voornaamste bepalingen van de Nederlandsche Wet omtrent den burgerlijken stand duidelijk voor te stellen. De vrucht van dezen arbeid waren eenige voornaamste bepalingen van het Nederlandsch burgerlijk Wetboek, omtrent den burgerlijken stand, duidelijk en gemakkelijk voorgesteld, en vergeleken met het Wetboek *Napoleon*, naar zoo verre de kennis daarvan als voortrekt noodzakelijk voor Heeren ambtenaren van den burgerlijken stand, te beschouwen met voorbeelden van eenige akten. 's Bosch *E. Lion* en Zonen 1839. Door de naauwkeurige beoefening van dit schrift wordt men in de gelegenheid gesteld het verschil tusschen beide wetgevingen juist in te zien en de nieuwe bepalingen beter in het geheugen te brengen; terwijl de schrijver te regt gemeend heeft die, welke in de oude wetgeving voorkomen en in de nieuwe zijn overgenomen, als genoegzaam bekend niet te moeten plaatsen. Een ieder zal in de beschouwingen van den heer *Boons* gereedelijk bespeuren eene niet onaanzienlijke kennis zoo van den geest als van de letter der wet.

De dagelijksche toepassing van dezelve aan ieder ambtenaar van den burgerlijken stand, door voorbeelden van akten, die de meest verschillende gevallen aanwijzen, gemakkelijk te maken, was een niet minder nuttig werk; en dit gaf aanleiding tot de uitgave van het dezer plaats en de werke. Dit voorlezen van de akten en het maken van afschriften; en de stecms namen van personen en plaats, voorts de dagteekening etc. in te vullen en men kan zich alzo het lastige nagaan der wetsbepalingen, voor ieder bijzonder geval sparen. Welke dienst de schrijver door dit alles aan zijne ambtgenooten bewees, zal hij ligtelijk beseffen, die door ondervinding geleerd heeft hoe zorgvuldig men te werk moet gaan in het opmaken van akten van den burgerlijken stand; het welzijn van personen, van huisgezinnen, ja wanneer het vorstelijke personeel is, van den staat zelve in meermalen van de naauwkeurigheid dier akten afhankelijk.

— Tusschen was het bezwaarlijk de zoo meeningvuldige en verschillende voorkomende gevallen bij wijze van voorbeelden te voorzien zonder te gelijker tijd een te zeer breedvoetig formalierboek daar te stellen; en dit maakte de taak welke de Heer *Boons* op zich genomen had inderdaad moeilijk. Deze struikelsteen heeft zijn Ed. weten te vermijden door het ontwerpen van voorbeelden als akten denkbeeldig ingevuld, welke de meeste verschillende gevallen opnemen, zonder dat de gedrukte woorden in dezelve, het vrij opmaken van de akten, den weg staan.

Meermalen reeds het gerief van de twee bovengemeldde werkjes ondervonden hebbende, vermeen ik op dezelve de aandacht van H. H. ambtenaren van den burgerlijken stand te mogen vestigen, niet twijfelende of ik zal daardoor hun Ed. eene wezenlijke dienst bewijzen; terwijl ik tevens deze gelegenheid gretig te baat neem om in dank openbare hulde aan het talent van den schrijver te brengen.

D. ambtenaar van den burgerlijken stand.

De Constitutie der Cortès en de Fueros der vier Provinciën

Op het oogenblik waarop de aandacht op de Baskische provinciën in Spanje zoo zeer gevestigd is, vermeenen wij onzen lezeren vooral de geschied- en staatkundigen geene ondiens te doen de navolgende inlichtingen over de instellingen dier vier provinciën te geven, die vooral in deze omstandigheden van belang zijn.

Men moet niet verwarren de gesteldheid der vereenigde provinciën sedert twee eeuwen met Spanje en die van Biscaye en Navarre, die door de aardrijksbeschrijving aan Spanje behooren, doch door oorsprong, taal en zeden daarvan afgescheiden zijn. Het is wellicht niet onmogelijk om door wederzijdsche toevoegingen tot een staat van zaken te geraken, die de gemoederen tot eene volledige vereeniging in de toekomst zoude voorbereiden.

De Navarezen, de Alavezen en vooral de Basken hebben eene nationale geschiedenis. Het is eene ontegenzeggelijke waarheid en die voldoende is om de vordering der vier provinciën te bewijzen, om een bijzonder gouvernement te behouden, hetwelk zij met de daad en met regt sedert acht honderd jaren, onder de onderscheidene dynastien, die Spanje geregeerd hebben, hebben bezeten. De Mauren hebben nooit Cantabrie overmeesterd en van Navarre hebben zij niets dan de lage landen bezeten, van waar zij naar twaalf jaren door de bergbewoners zijn verdreven. Van dat oogenblik begrijpt men dat de Koningen van Spanje, altijd bezig om het grondgebied te herkrijgen, aan de Navarezen en de Basken hebben moeten toestaan al hetgeen zij gevraagd hebben, onder die eenige voorwaarden om aan de kroon eene getrouwe hulp in den heiligen oorlog te verleenen. Toen de Mauren werden verdreven en Amerika ontdekt zouden de voorregten, de *Fueros* der Basken en Navarezen groot gevaar geleden hebben, indien *Karel V* den opstand der Spaansche gemeenten niet te beteugelen en vele uitwendige oorlogen te onderhouden gehad had. *Philippus II* werd door den opstand der Nederlanden en andere genoegzaam bekende oorzaken, op zijne heerde van het gedacht afgetrokken om de *Fueros* af te schaffen. Bij de komst der Fransche dynastie, hongen Navarre en Biscaye nog aan de gebeurtenissen al. Inderdaad *Philippus II* kon te midden der worstelingen, die hij tegen Catalonie en andere provinciën vol te houden had, de hulp der Navarezen en Basken niet weigeren, die hem zonder te aarselen hadden erkend. Hunne voorregten werden mog gehandhaafd. De Basken moesten, het is waar, afstand van den handel met de West-Indiën doen; doch dit is juist de oorzaak van hunnen rijkdom geweest. In plaats van rookende de schepen te wachten, werkten zij en gaven aan hunne provinciën die overmagt, welke zij bijna over geheel Spanje behouden hebben.

Men ziet derhalve dat Navarre, Alava en de twee Provinciën van Cantabrie, gegronde redenen hebben om de handhaving hunner voorregten te vorderen. Voegen wij hierbij dat in al de officieele akten de Spanjaarden ten opzichte der provinciën met den naam *Vreemdelingen* bestempeld worden.

Men moet echter bekennen, dat Navarre en de Provincien met geestdrift de Constitutie der Cortes van Cadix hebben aangenomen en de steden, die alle tot de vereeniging overhellen, hebben noch in 1820, noch sedert 1834 geweigerd, vertegenwoordigers naar Madrid te zenden. De Basken en de Navarezen beweren, dat zij met het aannemen der constitutie van 1811 niet tot de vervreemding hunner *Fueros* hunne toestemming gegeven hebben en alleen hebben willen medewerken om de Franschen te verdrijven, zoo als zij voor die der Mauren hadden medegewerkt. Zij houden eindelijk vol dat er ondankbaarheid bestaat tegen hunne voorregten en nationaliteit voor de dijnsten, die zij tegen den vreemdeling bewezen hebben. Het is niet minder overtuigend dat het gevoelen niet eenstemmig in de Provincien tegen de vereeniging met Spanje onder eene en dezelfde grondwet. Van de eene zijde zijn de steden, van de andere zijde is de landelijke stand, en indien men behendig het vereenigingspunt vat, is het mogelijk dat men de zaak eens worde.

Men is van gevoelen dat de constitutie van Navarre tot grondslag eener schikking zoude kunnen verstrekken. Deze grondwet beperkt zeer de regten van het Koningschap, doch zij erkent eenen Koning, terwijl die van Biscaye en Guipuzcoa slechts eenen Heer kennen en in den grond republikeinsch zijn. Van niets is zoo regeringloos als eene leenrooige of feodale republiek.

Zij hier de hoofdbepalingen der Constitutie *Fueros* van Navarre. Het koninklijk gezag wordt door eenen Onder-Koning vertegenwoordigd, die het kommandement heeft over de troepen, het bestuur van de stad Pampelune en het regt om de Cortes en den grooten raad van Navarre, het hooge gerechtshof, welker attributen veel gelijk hebben op die van den grooten raad van Castille voor te zitting. Het regt van Presidenschap is bepaaldelijk genomen alleen eervol. De deputatie is uit drie orden (*Estamentos*) zamengesteld, welke voor drie jaren verkozen worden, en die alle jaren bijeenkomen. De kerkelijke orde is de eerste in de hiërarchie en de eerbied, men moet ook zeggen, de toegegenheid der Navarezen, zijn zoodanig voor hunne geestelijkheid, dat ingeval van verschil in de Cortes de stem van den geestelijken *Estamento* de overhand hoven die der twee andere orden heeft. Daarop volgt de militaire orde waarin de edellieden en de ridders zitting hebben en daar de adel in Navarre talrijk is, alwaar het regt van eerstgeboorte in deszelfs volle kracht bestaat, beslist deze *Estamento* in overeenstemming met de geestelijkheid bijna alle vraagpunten.

Er is echter een orde van *Procuradores* of van afgevaardigden benoemd door de eigenaren, de kooplieden enz. Bij die alzo zamengestelde Cortes worden regtsgeleerden gevoegd in gelijken getalle in Navarre en Castille, doch die geen hoogenaamd regt van zitting hebben. Zij brengen alleen hun advies over zekere geschilpunten uit even als de advocaten der kroon van Engeland.

De Onder-Koning presideert de Cortes en opent hunne zittingen in naam des Konings, doch hij kan hun niets bevelen. De *Fueros* verbieden zelfs uitdrukkelijk om eenige zaak in overweging te brengen, alvorens het herstel der grieven in het koninkrijk verkregen is. De Cortes hebben uitsluitend het regt om al de staatszaken te behandelen. Zij leggen de belastingen, bevestigingen en veranderingen van de munt en de muntwaarde, de Onder-Koning heeft geen regt van veto. Er bestaat een senaatskamer, waarbij al de verantwoordingen van uitgaven en contributien behooren.

Wat de justitie aangeht, deze wordt ter eerste instantie geadministreerd door de Alcades der burgten (*Pueblos*); in hooger beroep door de hof-Alcades (*Corte*), zitting houdende te Pampelune en in het laatste ressort door den raad van Navarre. Niet eene zaak kan anders buiten het koninkrijk worden beslist. Er zijn ook geene Douanekantoren dan die door de Cortes worden opgericht. Spanje is vrij om de beide van zijne zijde aan de grenzen daar te stellen. Dit vraagstuk der Douanen is van zulk beslissend aangehang in de oogen der Navarezen, dat Ferdinand VII van de drie orden de bevoegdheid bekomen hebbende de Spaansche Douanen naar de Pyreneeën te transporteren, zulks niet durst doen, uit vrees van eenen onmiddellijken opstand.

Het zoude te lappig zijn al de stedelijke instellingen, die Navarre bezit, op te sommen; eenige municipaliteiten zijn verkiesbaar, andere hebben *regidores* en erfelijke *Alcades*, doch allen zijn met eenen levendigen geest van onafhankelijkheid jegens het koninklijk gezag bezield. De Koning trekt niet meer van het land dan 44,000 franken. De Navarezen zijn altijd genegen om in tijde van oorlog te overtuigen, zijnde de oorzaak des oorlogs goedkeuren, opofferingen te brengen en geld te doen.

Men zou misschien geene tegenkanting doen om de alzo gewaagde Constitutie van Navarre aan te nemen. De Alavezen kleven ten sterkste aan hunne municipale instellingen, even zoo is het met de Guipuzcoanen en Biskayers. Deze hebben altijd partikuliere voorregten, aan welke zij zeer gehecht zijn.

De Koning van Spanje, heer van Biscaye, kan geene andere administratie dan die der posterijen onderhouden; hij kan geene Spaansche troepen daarin brengen en de Biskayers hebben het regt om de plaats van den *Regidor* die het uitvoerend bewind heeft en die over Biskaaysch bloed moet zijn, zou het aan de kroon kunnen worden toegelaten, even als voor Navarre eenen Onder-Koning van Spaanschen oorsprong te kiezen en die verantwoordelijk voor de generale cortes des rijks zou zijn.

De punt toegestaan, zouden de *Fueros* van Guernica niet meer eenen tegenstand zijn want in Biscaye heerscht een geest van gelukheid (de helft en meer den bevolking is adelijk) die mogelijk eene vereeniging met Spanje zou kunnen te weeg brengen. Het regt, hetwelk Biscaye thans nog bezit om als adelijk in Spanje behandeld te worden beteekent thans niets meer, terwijl de Constitutie gelijkheid van regten onder de burgers daars stelt. Het Guipuzcoa

heeft bijna dezelfde regten als Biscaye, doch heeft den Koning van Spanje vergund aldaar troepen te zenden om te Iran en te Sint-Sebastiaan garnizoen te houden. Met deze bevoegdheid uit te brengen tot eenige steden van Biscaye, zou men het Koninklijk gezag in dat land voorzeker bevestigen. Wel te verstaan men zou van Biscaye en Guipuzcoa, even als van Alava en Navarre moeten verkrijgen om afgevaardigden en *Proceres* naar de algemeene Cortes van Madrid te zenden.

Alzoo zouden er in de provincien twee wetgevingen zijn, de eene algemeen, de andere plaatselijk. De tijd zou met het overige te verrigten belast wezen.

Het is van belang om met Navarre te onderhandelen, hetwelk don Carlos nog toegedaan is; uithoofde hetzelfde meer invloed dan al de overige provincien heeft.

Deszelfs bevolking bedraagt alleen bijna 300,000 inwoners. Het Alava, Guipuzcoa en Biscaye gezamenlijk 360,000. De Concessien welke men van dit koninkrijk zal verkrijgen, zullen gemakkelijk door de Alavezen en de Basken aangenomen worden. Achter het vraagstuk van Vrede, is het vraagstuk van nationale eenheid geplaatst, hetwelk niet uit het oog moet worden verloren.

ADVERTENTIEN.

Daar het getal inteekenaren toereikende is, zal met October aanstaande worden uitgegeven de Eerste Aflevering van de GESCHIEDENIS VAN KEIZER NAPOLEON.

DOOR P. M. LAURENT DE L'ARDECHE, en versierd met 500 Afbeeldingen naar de Teekeningen

VAN

HORACE VERNET.

De eerste aflevering van de Hongaarsche uitgave. Een Deel groot 8vo.

In circa 34 Maandelijksche Afleveringen.

maandelijks zal eene aflevering van 4 vellen druks in het licht verschijnen, en aan de inteekenaars vrachtfrij (tot aan het naaste postkantoor) worden toegezonden.

Elke aflevering is op den prijs van 50 centen, voor de inteekenaren gesteld.

De inteekening blijft open uiterlijk tot 1 October aanstaande, en kan bij alle voornamste Boekhandelaren en alle Post-Directeuren binnen dit Rijk geschieden.

Men maakt bekend, dat de op heden in veiling gebragte gronden genaamd PETRUSPLAAT en HENNEPEN van HARDENHOEK, MALTHA en GANSEWEIDE zijn ingezet geworden, te weten:

Het 1ste Perceel, bestaande in de PETRUSPLAAT en HENNEPEN van HARDENHOEK ter grootte van 219 Bunders 91 Roeden 46 Ellen voor de som van f 44,500.

En het 2de Perceel uitmakende de HENNEPEN van MALTHA en GANSEWEIDE, te zamen 63 Bunders 58 Roeden 26 Ellen voor de som van f 17,700.

Terwijl voormelde Perceelen vervolgens in Massa zijn opgeveild voor de som van f 63,700, en in afwachting van de bepaalde toewijzing, welke zal plaats hebben te Gaertruidenberg op den 7den October aanstaande, door den Notaris A. J. VERKOUTEREN, verhoogingen zullen worden aangenomen, zoo op de Perceelen afzonderlijk als op de Massader bedoelde gronden.

DEENDERT CORNELIS VAN DE VEN Junior, Openbaar Notaris te 's Hertogenbosch, heeft op den 23sten September 1839, publiek provisioneel verkocht.

1e. Koop. Een HEEREN HUIS, achter het S'adriaanstek te 's Hertogenbosch, Geq. E. 432 V. E. 286 Kad. Sect. G. No. 1796 en bewoond door den Heer E. HERTOG Jr., met de Slagen voor f 4500,00.

2e. Koop. Een HEEREN HUIS, op de Schapenmarkt aldaar, geq. A. 132 V. A. 124 Kad. Sect. G. 763, bewoond door den Heer BRENTA, met de Slagen voor f 5200,00.

3e. Koop. Een HUIS, in de Snelstraat aldaar, geq. H. 175 V. H. 279, Kad. Sect. G. 762, met de Slagen voor f 850,00.

De twee laatst vermeide Kopen in Massa

- 4e. Koop. Een **WINKELHUIS**, op de Schapenmarkt aldaar, geg. A. 129, V. A. 122, Kad. Sect. G. No. 765, met de Slagen voor **f 6,900.00.**
- 5e. Koop. Een **HUIS**, in de Saelstraat aldaar, Geg. H. 178, V. H. 262, Kad. Sect. G. 771, met de Slagen voor **f 3,550.00.**
- 6e. Koop. Een **HERRENHUIS** met **TUIN** en **ACHTERHUIS** in de St. Jorisstraat aldaar, Geg. F. 157, V. F. 136, Kad. Sectie G. 1393 en een gedeelte van No. 1392, met de slagen voor **f 1,700.**
- 7e. Koop. Een **PAKHUIS** met **TUIN** en **ACHTERGEBOUW** in de St. Jorisstraat aldaar, Geg. F. 166, V. F. 137, Kad. Sectie G. 1392, met de slagen voor **f 2,500.**

De beide laatstvermeide Kopen in massa, met de slagen voor

- 8e. Koop. Een **HUIS** met **PAKHUIS** en **ACHTERWONING** in de St. Jorisstraat, over het Tucht-huis aldaar, Geg. F. 236, V. F. 169, Kad. Sectie G. No. 1634, met de slagen voor **f 1,560.**
- 9e. Koop. Een **HUIS** en **ERVE** aldaar op de Vugterdijk geg. I. 242, V. I. 188, Kad. Sectie G. No. 1084, met de Slagen voor **f 1,510.**
- 10e. Koop. Een **HUIS** en **BRUW** in de Postelstraat aldaar, Geg. H. 48, V. H. 38, Kad. Sectie G. No. 831, met de slagen voor **f 1,155.**
- 11e. Koop. Een **HUIS** en **ERVE** aldaar op de We-versplaats, Geg. F. 205, V. F. 97, Kad. Sectie G. No. 1450, met de slagen voor **f 800.**
- 12e. Koop. Een **HUIS** en **ERVE** aldaar in de Lange Tolbrugstraat, Geg. A. 295, V. A. 401, Kad. Sectie G. No. 1309, met de slagen voor **f 350.**
- 13e. Koop. De overdeekte Helft in twee **HOUTBOSSCHEN**, onder **Haps**, Kanton Bonmeer, Kad. Sectie B. No. 311 tot en met No. 326 en No. 352, met 23 Roeden, 55 Roeden, 60 Ellen, met de slagen voor **f 3,600.**
- 14e. Koop. Een **BRUW**, 78 Roeden, **WEILAND** en **BOSCH**, onder **Well**, Kad. Sectie B. No. 20 en 21 met de slagen voor **f 425.**
- 15e. Koop. Een **BRUW** en **BOEDEN TIEL** en **GROESLAK** aldaar, genaamd den **Drey**, Kad. Sectie D. No. 352, met de Slagen voor **f 435.**
- 16e. Koop. 1 Bundel 52 Roeden 89 Ellen **TIELLAND** aldaar, genaamd **Onderwaard**, Kad. Sectie D. No. 412, met de Slagen voor **f 1,605.**
- 17e. Koop. De Grove, Smalle en Nieuwe **NOVIA TIENDE**, onder **Wend**, met de Slagen voor **f 18,200.**
- 18e. Koop. Een Derde in de Helft zoo grove als Smalle krijdende **TIENDEN**, onder **Liempde**, met de Slagen voor **f 3,400.**
- 19e. Koop. Twee Jaarlijksche **ROGGE PACHTEN** onder **Haren**, te zamen groot 7 Mudden 5 Schepels 21 Maatje vergolden wordende door den Heer **A. F. BOLSIUS** en **J. VAN OPSTAL** te **Haren** en **JOHANNES BRESSERS** te **Oisterwijk** met de Slagen voor **f 590.**
- Waarvan de Finale Verkoopling zal plaats hebben op Maandag den 7den October 1839, des namiddags ten vijf ure in het Stads Koffijhuis bewoond bij **W. REGGERS** te **'s Hertogenbosch**.
Kunnende inmiddels ook nog gehoogd worden, ten Kantore van voornoemden Notaris **VAN DE VEN** op Dingsdag den 1sten October 1839, des Voormiddags van 9 tot 12 ure, ten wiens Kantore en aan dat van den Notaris **BIJVOET** te **'s Hertogenbosch** ook nadere inlichtingen te bekomen zijn.

BEKENDMAKING AAN HET GEEERDE PUBLIEK.
F. VAN ROOSMALEN, Schipper op Maastricht, berigt het Publiek, dat zijne **VOLKSCHUIT** eenige dagen stil zal liggen wegens het lage water en door het uitdripen van den Dam bij Maastricht.

Gravenmarkt.

Te Amsterdam van Woensdag den 25sten September.

Tarwe schaars ter veil en prijshoudend, 130 p. b. Poels, in ent. f 385; 129 p. roodh. Ken f 355; 126 p. n. Zeeuws. f 337; 130 p. o. p. Harder A 374, alle drie in cons.; 121 P. j. Blaauw Vras. f 309.

Rogge prijshoudend; 120 p. Pommer f 170; 118 p. Odean f 190; 120 p. Prais. f 176.

Garst prijshoudend met meer negotie, 94; 100 p. Tr. Wr. f 122; 165; 98; 102 p. dito Zomer f 147; 152.

Haver f 3 a 4 hooger met veel handel ter verandering; 86; 88 p. o. f 120; 125; 96; 88 p. o. dito f 120; 86; 88 p. o. dikke f 119; 89 p. dito f 119; 18 p. j. dito f 120; 78 p. o. Voor f 103; 88 p. p. o. fijne f 128.

Boekweit, prijshoudend; 110 p. j. Holsteins f 150.

Koolzaad dadelijk zonderhandel; op 9 vat in Sept. en Oct. 53; p. vl.

Lijnzaad in een doen; 110 p. Koningsbergen f 230; 106; 107 p. dito f 240; 106; 107 p. dito in ent. f 238.

Raspolie was niet williger; per 6w. f 32; Vlieg. f 31; a 1/2 Oct. f 31; a 1/2 Nov. f 31; Dec. f 31; a 1/2; Mei 1840 f 32.

Lijnolie per 6w. f 28; Vliegend f 27; a 1/2; Hennepolie per 6w. f 34; Vliegend f 33.

De prijzen der Granen, zijn den 24ten September 1839 te **EINDHOVEN** geweest.
Rogge (per Mod. Mdd.) f 61.10.10
Boekweit. f 4.80.10.00
Haver: f 3.00.10.00
Het Nederlandsch Pond, Boter: f 40.38.10.00
de 4 Roggebrood 34 Cent.

De prijzen der Granen, zijn den 25sten September 1839, te **BOSCH** geweest.
Rogge. (per Mod. Mdd.) f 61.60.15.58
Boekweit: f 4.98.92.14.00
Haver: f 3.16.10.21.78
Garst: f 3.00.10.00
Het Nederlandsch pond, Boter: f 40.74.10.00
De 3 Roggebrood 30 1/2 Cent.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN
De fondsen waren te Brussel den 25sten September de 2 1/2 pCt 54 1/2; de 5 pCt 101 1/2; de 4 pCt 92 1/2; de 3 pCt 71 1/2.
De Ardoins te Antwerpen 28, 27, 28.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN
BEURS VAN AMSTERDAM
Heden Woensdag den 25sten September 4 1/2 Ure.
Werk. Sch. 2 1/2 pCt. 53 1/2; Dito. 5 pCt. 101 1/2. Kansbiljetten f 25 1/2
Amortis. Sjind. 4 1/2 pCt. 95. Dito. 3 1/2 pCt. 80 1/2. Handel. 174 1/2. Opt. Ind. f 104.00.10.00
pCt. 99 1/2. Ardoins 85 p. st. 28 1/2; 1/2; 1/2. Passive. St. Oude Kousen. 10 1/2
Columb. 22.

Latere Berigten.
PARIJS den 25sten September.
TELEGRAFISCHE DEPECHE.
De Generaal Kommandant der 20 militaire Divisie aan den President van den raad.
Bayonne den 28 September.
Estella heeft zich onderworpen. Een eskadron Navarra is ons grondgebied bij Saint-Jean-Pied-de-Port gevlugt. Drie bataljons zijn in het veld van Irat.
— De Heeren gebroeders **Halschild** hebben zich belast om de getrokken wissels door de bank der vereenigde staten ten bedrage van tien miljoen franken te accepteren, welke de Heer **Hoffinguer** van Parijs geweigend had te betalen.
Dit berigt is door Telegrafische depeches naar de steden Linn, Bordeaux en Marseille overgebracht.

(Moniteur Parisien.)
— Te Marseille zijn den 16den dezer tien schepen met graan komende uit de Havens der zwarte Zee, aangekomen.
Berigten uit Wenen van den 10den medde volgens **le Commerce** dat het congres tegen den 15den October aanstaande zal geopend worden. De zaken van het oosten, de erbening van **Abdullah** door de hoven van het Noorden, de gesteldheid van de republiek van Konhau, dit zijn de vraagpunten welke behandeld zullen worden. Er zal mogelijk ook gesproken worden over het koninkrijk **Rohet**, opgericht door het congres in 1815. De **Prins van Metour** heeft de heer **Odobert**, den diplomaat van **Constantinopel** belast om hem de werkzaamheden ten dien aanzien voor te bereiden. Men kent de namen nog niet der overige Ministers, die de onderscheidene mogendheden bij het congres zullen vertegenwoordigen.
— Don **Carlos** is eerst zondag namiddag ten zes uren te Bourges aangekomen. Groot was de toeloed van aanschouwers, welke echter zijn te leur gesteld geweest, toen zij slechts een gesloten **Café** met twee reiskoetsen zagen, voorafgegaan en gevolgd van een piket artilliers en gendarmen. De Vorst is aan het **Hôtel van Panette**, voor zijn verblijf ingericht, afgestapt, hetwelk allen schoon in de nabijheid der kerk gelegen en van eenen tuin voorzien is.
— De dagbladen uit Smyrna tot den 9den dezer ontvangen, houden tijdingen uit Constantinopel in tot den 7den, waarvan het hoofdzakelijke hierop neerkomt.

Constantinopel den 7den September.
In het begin dezer week hebben de ambassadeurs van Frankrijk, Engeland en Oostenrijk namens hunne respectieve hoven edde Notarissen aan de Porte aangeboden, waarin op de formeelste wijze herhaald wordt de reeds zoo dikwerf gegevene verzekering van het vast besluit dat deze mogendheden de onschendbaarheid van het Ottomaansche grondgebied en de onafhankelijkheid der tegenwoordige dynastie zullen handhaven.
— Het gerucht heeft geloopt dat de Engelse vloot naar Alexandrie zou vertrekken, ten einde **Mehemed** te noodzaken om de Ottomaansche vloot terug te geven, doch deze stap door Frankrijk niet goedgekeurd zijnde, schijnt het dat men oogenblikkelijk van van afgezien heeft, tot dat men het antwoord van **Mehemed** op een laatste sommatie, die hem door de Consuls is moeten gedaan worden, zal kennen. Men verzekert dat, ingeval ener der twee vergering van zijne zijde, de Engelse en Fransche eskaders en de Oostenrijksche divisie onmiddellijk voor Egypte zullen onder zeil gaan.
BRUSSEL den 20sten September.
Men leest in de **Commercé** Beige van heden het volgende:
Men heeft gezien dat de meeste dagbladen met een kwaadwiltige ongelooftigheid de tijding nopens het huwelijk van den Koning van Holland, welke wij laatstleden Maandag hebben medegedeeld, hebben vernomen. Zulks heeft ons niet bevreemd; diezelfde dagbladen hebben gedurende meer dan zes maanden ons met betrouwelijke logenstraffingen, over meer gewigtige zaken, overladen, die echter de waarheid zijn geworden.
Het gerucht van het aanstaande huwelijk van den Koning van Nederlanden met **Mevrouw de Gravin d'Ouffremont** heeft ons niet verbaasd. Men spreekt er veel van te Brussel, en brieven uit **Frankrijk** land aangekomen doen de zaak als zeer waarschijnlijk voorstellen.